

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

TUSSENARREST

nr. A/2013/0669 van 19 november 2013
in de zaak 1112/0302/A/6/0300

In zake:

1. de vzw [REDACTED]
2. de vzw [REDACTED]
3. de vzw [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Johan VERSTRAETEN
kantoor houdende te 3000 Leuven, Vaartstraat 68-70
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

het **VLAAMSE GEWEST**, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Marc VAN BEVER
kantoor houdende te 1850 Grimbergen, P. Woutersstraat 32, bus 7
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkommende
partijen:*

1. de nv [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Jan BOUCKAERT en Pieter VANDENHEEDE
kantoor houdende te 1000 Brussel, Loksumstraat 25
waar woonplaats wordt gekozen

2. het **college van burgemeester en schepenen** van de **gemeente
MACHELEN**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Philippe DECLERCQ
kantoor houdende te 3320 Hoegaarden, Gemeenteplein 25
waar woonplaats wordt gekozen

3. de **BELGISCHE STAAT**, vertegenwoordigd door mevrouw J. Milquet,
Vice-Eerste Minister en Minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke
Kansen, en de heer M. Wathelet, Staatssecretaris voor Leefmilieu,
Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de Minister van Binnenlandse
Zaken

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Bart VAN HYFTE
kantoor houdende te 1060 Brussel, Gulden Vlieslaan 77
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partijen vorderen, met een aangetekende brief van 29 december 2011, de vernietiging van de beslissing van het Vlaamse Gewest van 28 oktober 2011 waarbij aan de eerste tussenkomende partij onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor de afbraak van bestaande bebouwing, het rooien van bomen en de oprichting van een multifunctioneel project dat zones omvat voor recreatie, restaurants, cafés, detailhandel, publieke ruimtes, kantoren en parkeergelegenheid.

Het betreft percelen gelegen te [REDACTED] en met kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Bij beschikking van 12 januari 2012 werd de vordering tot vernietiging verwezen naar de zesde kamer, voorgezeten door mevrouw Hilde LIEVENS en bijgestaan door de heer Filip VAN ACKER, raadslid en mevrouw Nathalie DE CLERCQ, raadslid.

2.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partijen hebben een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomende partijen hebben elk een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

3.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 9 september 2013, waar de debatten werden beperkt tot de vraag naar de impact van de hangende procedures bij de Raad van State op de behandeling van de voorliggende vordering.

Raadslid Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ellen VANDENSANDE, die loco advocaat Johan VERSTRAETEN verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaten Marc VAN BEVER en Evert VERVAET, die verschijnen voor de verwerende partij, advocaten Jan BOUCKAERT en Pieter VANDENHEEDE, die verschijnen voor de eerste tussenkomende partij, advocaat Philippe DECLERCQ, die verschijnt voor de tweede tussenkomende partij en advocaat Bart VAN HYFTE, die verschijnt voor de derde tussenkomende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO hebben betrekking op de tekst van deze artikelen zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

1.

De nv [REDACTED] vraagt met een op 2 maart 2012 aangetekend verzoekschrift om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de zesde kamer heeft, met een beschikking van 21 maart 2012, de tussenkomende partij toegelaten om in de debatten tussen te komen en het verzoek tot tussenkomst ontvankelijk verklaard.

2.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente MACHELEN vraagt met een op 2 maart 2012 aangetekend verzoekschrift om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de zesde kamer heeft, met een beschikking van 21 maart 2012, de tussenkomende partij toegelaten om in de debatten tussen te komen en het verzoek tot tussenkomst ontvankelijk verklaard.

3.

De BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door mevrouw J. Milquet, Vice-Eerste Minister en Minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en de heer M. Wathelet, Staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken vraagt met een op 29 januari 2012 ter griffie neergelegd verzoekschrift om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de zesde kamer heeft, met een beschikking van 21 maart 2012, de tussenkomende partij voorlopig toegelaten om in de debatten tussen te komen.

IV. FEITEN

1.

De Vlaamse Regering sloot op 5 juni 2009 een brownfieldconvenant met de eerste tussenkomende partij en de nv [REDACTED] als “actoren” en de gemeente Machelen en OVAM als “regisseurs” met betrekking tot het brownfieldproject [REDACTED]. Het brownfieldproject wordt daarin beschreven als “een gemengd stedelijk project dat een ervaringsbestemming zal creëren”. Een addendum bij dit convenant werd door de Vlaamse regering goedgekeurd op 11 juni 2010.

Onder artikel 5.1.5 van het vermelde brownfieldconvenant worden “flankerende maatregelen” voorgesteld, wenselijk voor een goede ontsluiting van het project en de bredere regio. Deze maatregelen worden opgedeeld in “projectgebonden flankerende maatregelen” en “overige flankerende maatregelen”. Voor de eerste categorie van maatregelen zou een mobiliteitsconvenant afgesloten worden, met het engagement deze uit te voeren voor het beëindigen van de bouw van het brownfieldproject. Voor de “overige flankerende maatregelen” verbindt de Vlaamse regering zich om deze zo snel als redelijkerwijs mogelijk te realiseren.

Op 2 april 2010 wordt, in plaats van een mobiliteitsconvenant, een “principeovereenkomst mobiliteit” afgesloten die de voorwaarden en modaliteiten vastlegt voor de aanleg en herinrichting van de ontsluitingsinfrastructuur van het brownfieldproject.

Het Agentschap Wegen en Verkeer heeft, volgens de vermelde “principeovereenkomst”, de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van een aantal van de projectgebonden maatregelen.

Deze bevatten onder meer de “op- en afritten R0”, de ontsluiting van [REDACTED] en de herinrichting van de R22 [REDACTED], waaronder een vrije busbaan – die later een trambaan zou worden – en een voetgangersbrug. Het Agentschap Wegen en Verkeer zou geopteerd hebben voor de opmaak van een ontheffingsdossier project-MER, dat begin 2012 zou worden ingediend.

Eveneens in uitvoering van de “principeovereenkomst” zouden volgende acties zijn ondernomen voor niet-projectgebonden mobiliteitsmaatregelen:

“... ”

- Voor de tangentiële tramlijn Tervuren-Jette werd de opdracht voor de opmaak van de planMER afgelopen zomer gegund. De goedkeuring van het planMER is voorzien voor 2013;
- In afwachting van de tramverbinding zullen pendelbussen worden ingezet tussen het station Vilvoorde, [REDACTED] en de nationale luchthaven. Dit zal operationeel zijn tegen de voorziene opening van [REDACTED] in 2015;
- De opening van de GEN-stopplaats “[REDACTED]” – ter vervanging van het station “Buda” wordt ten laatste voorzien in 2015.

“... ”

2.

Het geplande [REDACTED] -project maakte het voorwerp uit van een milieueffectrapportage. Het kennisgevingsdossier is door de dienst MER van de Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie volledig verklaard op 10 maart 2010. Het definitieve milieueffectrapport werd door de dienst MER ontvangen op 24 december 2010. Op 31 januari 2011 werd het project-MER door het afdelingshoofd van de Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid goedgekeurd.

3.

Het geplande [REDACTED] -project wordt tevens voorgelegd aan de Vlaamse Bouwmeester, die in zijn verslag van 4 februari 2011 het volgende stelt:

“... ”

De belangrijkste tekortkomingen van het project dd. 25/01/2011:

- *het ontbreken van de relatie met de specifieke context*
- *te generisch project: er werd niet gezocht naar, laat staan gewerkt met de kenmerken van de plek. Kenmerkend hiervoor zijn de referentiebeelden die worden gebruikt in de presentatie: een toren in Dubai, een beeld van een middeleeuws uitziend ensemble met trapgevels, een high tech glazen overkoepeling,...*
- *de plannen willen de illusie wekken van een publieke ruimte en vlotte connecties naar de omgeving, maar in werkelijkheid is het een gesloten geheel dat volledig op zichzelf gekeerd is.*
- *Op geen enkel niveau (het programma, de gebruikers,...) werden kwaliteiten benoemd in het betoog van de ontwerpers.*

Volgens de Vlaams Bouwmeester moet er op zoek gegaan worden naar nieuwe concepten die site specifiek zijn. De ontwerpers moeten onderzoeken op welke manier ze wensen om te gaan met de omgeving. Men kan de context niet negeren. De doelstelling van het project moet zijn: gebruik maken van het potentieel van de site en deze positief aanwenden. Het project kan en moet, zeker gezien de commerciële inzet, kwaliteiten bevatten.

Tijdens het overleg werd overeen gekomen dat [REDACTED] op korte termijn het project opnieuw zal komen voorstellen, zodat het kan bijgestuurd worden voor het definitieve advies.

...

4.

Op 6 mei 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dient de eerste tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor het hiervoor vermelde project '[REDACTED]'. Het project omvat *"de afbraak van bestaande bebouwing, het rooien van bomen en de oprichting van een multifunctioneel project dat zones omvat voor recreatie, restaurants, cafés, detailhandel, publieke ruimtes, kantoren en parkeergelegenheid"*.

De betrokken percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgestelde gewestplan 'Halle-Vilvoorde-Asse', gelegen in industriegebied dat op 17 juli 2000 gewijzigd werd naar gebied voor stedelijke ontwikkeling. De percelen zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het op 18 juli 2002 goedgekeurd bijzonder plan van aanleg nummer 12 'Bedrijvenzone Viaduct', meer bijzonder voor het oostelijk deel in een zone voor hoogwaardige bedrijven en kantoren, voor het westelijk deel in een zone voor hoogwaardige bedrijfsgebouwen en hightech-activiteiten en aan de rand van het terrein in een groenzone.

5.

De bestemming van het projectgebied werd gewijzigd door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel en aansluitende open ruimtegebieden" (hierna: GRUP VSGB), waarvan de definitieve vaststelling principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse regering met het oog op het voorleggen ter advies aan de Raad van State. Het projectgebied [REDACTED] is gelegen in deelgebied "het ruime Zaventemse", cluster C3 "Reconversiegebied Vilvoorde-Machelen" en binnen deze cluster in een "Gebied voor gemengde activiteiten II" (artikel C3.2), met in overdruk "Hoogspanningsleiding" (artikel C0.2).

6.

De gemeente Machelen heeft voor het aangevraagde project een openbaar onderzoek georganiseerd van 1 juni 2011 tot en met 30 juli 2011. Er werden acht bezwaarschriften ingediend, onder meer door de verzoekende partijen.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 26 mei 2011 een gunstig advies uit.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Onroerend Erfgoed adviseert gunstig, maar wijst op de vondstmeldingsplicht zoals vermeld in artikel 8 van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium.

Het departement Mobiliteit en Openbare Werken, Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid verleent op 20 juni 2011 een advies, zeggende dat het advies beperkt wordt tot het mobiliteitsaspect van de site/bouwproject, dat het geen advies bevat met betrekking tot de globale impact van de site op de mobiliteit en dat de vergunning vooral "via de Stappers en Trappers" bekeken wordt. De voorzieningen voor de voetgangers worden gunstig geadviseerd. De voorzieningen voor de fietsers ongunstig, die volgens het advies lijken te zijn vergeten. Er zou nood zijn aan grondige aanpassingen op het vlak van fietsvoorzieningen, zoals aanpalende fietspaden en fietsenparkings. De eerste tussenkomende partij heeft op 12 augustus 2011 het advies becommentarieerd in een bijkomende toelichting.

De Vlaamse Milieumaatschappij, dienst Lokaal Waterbeheer brengt op 27 juni 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit, waarin onder meer wordt gesteld:

“ ...

De aanvraag wordt gunstig geadviseerd.

Bijkomende aandachtspunten in het kader van de doelstellingen en beginselen van het decreet integraal waterbeleid:

- De nodige beveiligingsmaatregelen dienen te worden getroffen om vitale (ondergrondse) infrastructuur te beveiligen tegen wateroverlast bv. door drempelconstructies, waterdichtingen te voorzien.*
- Voor de bronbemalingen moet voldaan worden aan de voorwaarden van Vlarem.*
- Er moet een alternatief lozingspunt voorzien worden voor de lozing van bemalingswater, indien de Woluwe-collector onder druk staat.*
- Een kwaliteitscontrole op het bemalingswater, gekoppeld aan eventuele mitigerende maatregelen is vereist gelet op de aanwezige verontreiniging met o.a. minerale oliën.*

....”

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering stelt op 14 juli 2011 onder meer het volgende:

“ ...

Wat betreft het [REDACTED] -project zelf kan geconcludeerd worden dat het een niet-duurzaam, stedenbouwkundig moeilijk te verantwoorden project is.

- Geen mogelijkheid tot synergie met geplande aanpalende ontwikkelingen in het BHG;*
- Uitsluitend op auto-mobiliteit gebaseerd;*
- Noodzakelijk gepaard gaande met grote infrastructuurwerken (brug over de [REDACTED] en gedeeltelijke ondertunneling van de [REDACTED]);*
- Mobiliteitsproblematiek die de economische leefbaarheid en verdere ontwikkeling van een hele zone hypothekeert;*
- Moeilijk hergebruikbare of aanpasbare constructies.*

...”

Op 24 augustus 2011 neemt de tweede tussenkomende partij het volgende gunstige standpunt in:

“ ...

Het projectgebied is gelegen in een gebied dat gekenmerkt wordt door een verouderde infrastructuur, leegstand. Destijds werd het BPA nr. 12 opgemaakt om dit gebied te heroriënteren naar hoogwaardig uitgeruste bedrijventerreinen, stedelijke voorzieningen en een verdichting van de economische activiteiten. De percelen van het projectgebied zijn gelegen in een zone 13 (zone voor hoogwaardige bedrijven en kantoren) en een zone 15 (zone voor hoogwaardige bedrijven en high-tech activiteiten). Er is tevens een zone aangeduid waarbinnen een hoogbouwtoeren kan worden ingeplant. Aangezien zowel in zones 13 als 15 grootschalige detailhandel, ontspanningsactiviteiten en horeca slechts in zeer beperkte mate zijn toegelaten en verblijfsaccommodatie niet is toegelaten, kon het project niet gerealiseerd worden op basis van het BPA nr. 12 en was er dus een bestemmingswijziging van het gebied noodzakelijk.

De bestemming van het projectgebied werd daarom gewijzigd via het GRUP VSGB, dat op 17 december 2010 voorlopig werd vastgesteld. Gezien de goedkeuring van het project als brownfieldproject in het kader van het decreet op brownfieldconvenanten, wordt het werk als van algemeen belang beschouwd en kan bijgevolg een stedenbouwkundige vergunning worden verleend conform de stedenbouwkundige voorschriften van het

voorlopig vastgesteld GRUP. De VLACORO heeft, op basis van de ingediende bezwaren, advies gegeven aan de Vlaamse Overheid op 7 juli 2011. De definitieve goedkeuring van het GRUP VSGB is voorzien voor eind 2011.

...

2.3. Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

Er wordt in de aanvraag van [REDACTED] in beleveniswinkels voorzien, die complementair zijn aan het bestaande kleinhandelsaanbod. Het [REDACTED]-project past binnen het programma van het VSGB. Daarbinnen wordt voor de omgeving van de [REDACTED] site te Machelen in het GRUP gesteld dat de reconversie van de voormalige industriële site Vilvoorde-Machelen langs het kanaal moet leiden tot een kwalitatieve en complementaire versterking van dit centrum. De uitbouw van een nieuw stadsdeel is een verrijking en geeft tegelijkertijd heel het reconversiegebied een nieuw elan. Een monofunctionele invulling van het gebied is niet hetgeen door het ontwerp van GRUP VSGB wordt beoogd, integendeel. Het [REDACTED] project verweeft recreatie (leisure), verblijf (hotel), beleveniswinkels (detailhandel), kantoorruimte en gemeenschapsruimte met elkaar. Deze mix is belangrijk aangezien het [REDACTED] project een gemengd project is met aanzienlijke synergieën tussen de verschillende onderdelen. Het [REDACTED] project vertaalt de doelstellingen uit het GRUP VSGB naar de realiteit. De sanering van de vervuilde site, in combinatie met een verweving van diverse functies, streeft naar de opwaardering van het gebied. De herwaardering van de [REDACTED] site houdt rekening met de omgeving en speelt in op de specifieke context van de site. Door rekening te houden met deze kenmerken, ontstaat een sterke relatie tussen het project en de omgeving, in het bijzonder de kern van Machelen, de toekomstige treinstopplaats [REDACTED], het toekomstige woonproject Vilvoorde Watersite, en meer algemeen het netwerk voor langzaam verkeer en openbaar vervoer. De inpasbaarheid van het project is dus op al deze vlakken verzekerd.

Het ontwerp van het project voorziet in een architecturaal kwalitatief en afwisselend gebouwencomplex. Aan de straatzijde van het project bevinden zich de functies die omwille van hun visibiliteit, hun stempel op de omgeving drukken. Aan de [REDACTED] bevinden zich met name 2 kantoorgebouwen, en het theatergebouw die te zien zullen zijn van op het viaduct van Vilvoorde. De gevels zijn kwalitatief en dusdanig gekozen dat ze communiceren met de omgeving door de raampartijen aan de straatzijde waardoor ze met op zichzelf staan. De inplanting van de gebouwen t.o.v. de rooilijn maakt een hoogwaardige aanleg aan de straat mogelijk. In de achteruitbouwstroken worden groenaanplantingen voorzien met hoog- en laagstammig groen. Dit verstrekt de kwaliteit van gebouwen aan de straatzijde.

Het ontwerp is opgebouwd uit verschillende niveaus die onderling verbonden zijn via roltrappen, trappen en liften. Ook de toegangsbrug over de [REDACTED] is architecturaal ingepast in de voorgevel van het project zodat de ingang als het ware overgaat in publiek domein en openbare weg. Ook de vrije tram- en busbaan en de stopplaats aan het project zijn aangesloten op de trappartijen aan de ingang van de [REDACTED] site om het geheel in elkaar te laten overvloeien. De inpasbaarheid van het project in de onmiddellijke omgeving wordt derhalve gewaarborgd.

Het [REDACTED] project is qua ruimtelijke impact (schaal, ruimtegebruik en bouwdichtheid) verenigbaar met de omgeving. Het voldoet aan alle in kwantificeerbare eenheden uitgedrukte normen die in de ontwerpvoorschriften zijn opgenomen en blijft onder alle maximale netto-oppervlaktes die worden opgelegd in de stedenbouwkundige voorschriften van het ontwerp GRUP VSGB. De schaal en (ruimtelijke) impact van het gebouw worden uitvoerig beschreven in de beschrijvende nota bij de stedenbouwkundige

vergunningsaanvraag en in de inrichtingsstudie die bij de aanvraag werden gevoegd en waarin o.m. op gevels en inplanting wordt gewezen teneinde de maximale inpassing van het project in de omgeving te bewerkstelligen. Schaal, ruimtelijke impact en ruimtegebruik zijn bijgevolg afdoende verzekerd.

Het oprichten van een hoogbouwtoren werd reeds in het BPA nr. 12 opgenomen om reden dat een dergelijk gebouw de visuele impact van de viaduct in het gebied kan verminderen. Door het plaatsen van een opvallend gebouw met een architecturale meerwaarde, naast het viaduct, en merkelijk hoger dan het viaduct, kan de huidige negatieve invloed van dergelijk omvangrijke infrastructuur worden gereduceerd. Het project [REDACTED] Machelen voorziet een dergelijk torengedouw. Hiermee wordt eveneens voldaan aan het voorschrift zoals bepaald in het GRUP VSGB art.3.2.2, in het gebied zijn twee torengedouwen toegelaten, voor zover ze geplaatst worden in functie van het reduceren van de visuele impact van het viaduct. Tevens wordt de nabijheid van het openbaar vervoer als voorwaarde opgelegd. Hieraan is eveneens voldaan zoals blijkt uit de bespreking van de mobiliteit.

Voorts beschrijft het project-MER, opgesteld in het kader van het [REDACTED] project, de effecten van het [REDACTED] project op de landschappelijke structuren en op cultuurhistorisch vlak als matig tot sterk positief ofwel niet significant. Daarnaast blijkt dat het project slechts geringe effecten heeft op het vlak van bodem en grondwater. Gezondheid en mogelijke hinderaspecten in het kader van het project zijn ten gronde bestudeerd en waar nodig, werden milderende maatregelen vooropgesteld. Op het vlak van gebruikswaarde, perceptie en belevingswaarde betekent het project een sterke verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

Uit al het bovenstaande blijkt dat de goede ruimtelijke ordening geheel gewaarborgd wordt.

...

Deel III: Besluit:

Om al bovenstaande redenen, adviseert de gemeente Machelen de vergunningaanvraag gunstig mits volgende voorwaarde:

- Het openbaar domein na de werken volledig herstellen. Over de volledige breedte van het perceel dat grenst aan het openbaar domein van de gemeentewegen, dient minimaal een voetpad te worden aangelegd van 2m breedte. Er kan een overeenkomst worden afgesloten voor het uitvoeren van aanpassingswerken aan het openbaar domein en riolering.

...”

Het Agentschap Wegen en Verkeer brengt op 2 september 2011 een advies uit, dat in de bestreden beslissing als “voorwaardelijk gunstig” wordt omschreven. Het advies luidt onder meer als volgt:

“...

Inleiding

Voor Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant zijn er 2 belangrijke elementen in de adviesverlening voor een project: enerzijds de ontsluiting en toegankelijkheid van het project en de mogelijke (ongewenste) effecten op de gewestweg(en), anderzijds de inplanting van het project ten opzichte van de gewestweg(en).

Voor de ontsluiting en toegankelijkheid is het Brownfieldconvenant de leidraad in het advies van AWW. Voor de inplanting wordt uiteraard gekeken naar de van kracht zijnde rooi- en bouwlijnen.

...

Toegankelijkheid/ontsluiting

In uitvoering van de principeovereenkomst heeft AWW een studiebureau aangesteld om de maatregelen (zie art.2 van de Principeovereenkomst), waarvoor AWW verantwoordelijk is, te ontwerpen, aan te besteden en vervolgens uit te voeren.

Samen met de overige actoren heeft een intens ontwerpproces geleid tot een voorontwerp dat als projectnota op 5 juli aan de PAC wordt voorgelegd (en niet in juni, toelichtingsnota p.54). Dit proces was zeer intensief en [REDACTED] heeft hieraan zijn volledige medewerking verleend.

Het uitgewerkte ontwerp verplicht AWW te voldoen aan de projectMERverplichting. Na overleg met de dienst MER is voor de opmaak van een ontheffingsdossier van projectMER geopteerd. Dit zal in de tweede helft van 2011 gebeuren, waarna het dossier in het begin van 2012 wordt ingediend (en niet in augustus 2011, toelichtingsnota p.54). De beslissing van de dienst MER wordt dan in februari 2012 verwacht, zodat op dat ogenblik de aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning kan ingediend worden (en niet verleend worden, toelichtingsnota p.54). Uiteraard kunnen de werken pas na het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning starten. Maar ook het doorlopen van andere procedures (niet in het minst de onteigeningsprocedure, het verplaatsen van nutsleidingen, ...) zullen mogelijk een invloed hebben op de start van de uitvoering. AWW stelt alles in het werk om deze werken ten laatste midden 2013 te laten starten. Een uitvoeringstermijn van 2 jaar is realistisch en haalbaar om de noodzakelijke maatregelen tegen de opening van het Brownfieldproject afgewerkt te hebben.

In de toelichtingsnota verwerkt de initiatiefnemer vrij accuraat de ontsluiting en toegankelijkheid van zijn project, zoals die op dat ogenblik gekend was. Intussen zijn er nog enkele, meestal beperkte aanpassingen aan het ontwerp doorgevoerd.

De conclusie is dan ook dat bij uitvoering van alle ingrepen op de R22 [REDACTED] de toegankelijkheid en bereikbaarheid van het projectgebied maar ook de bereikbaarheid van de bredere regio rond het projectgebied op een aanvaardbare manier gegarandeerd wordt. Hierbij wordt dan ook voldaan aan de engagementen zoals opgenomen in het Brownfieldconvenant en de Principeovereenkomst.

Omdat het Brownfieldproject rekening houdt en afgestemd is met het infrastructuurproject op de R22 [REDACTED] om de ontsluiting en toegankelijkheid te garanderen, kan het advies van AWW positief zijn. Uiteraard is er een grote MAAR ... en dat is uiteraard dat op dit ogenblik AWW geen garantie heeft of kan geven en krijgen dat de noodzakelijke ontsluitingsinfrastructuur tijdig en volledig gerealiseerd is tegen de openstelling van het Brownfieldproject [REDACTED] Machelen. Uiteraard is de Vlaamse regering in het Brownfieldconvenant dit engagement en deze verplichting aangegaan en — zoals hoger vermeld — stelt AWW alles in het werk dit engagement na te komen. Alleen is er geen 100%-garantie dat dit ook lukt.

Tegelijk is het duidelijk dat de ontsluiting en bereikbaarheid van het Brownfieldproject zonder minstens 2 van de 3 deelprojecten (zie figuur, deelprojecten 2 en 3) totaal ontoereikend zal zijn. Vanuit dit oogpunt moet AWW een advies geven, onder de voorwaarde dat de realisatie van beide deelprojecten noodzakelijk is op vlak van ontsluiting. Zoals hiervoor gesteld, kan AWW hiervoor nog geen stedenbouwkundige aanvraag indienen vooraleer een positieve beslissing werd verkregen in het ontheffingsdossier van projectMER.

Bouw- en rooilijn

Bij de uitwerking van het project heeft de initiatiefnemer, onder meer na een voorafgaandelijk overleg met Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant, duidelijk rekening gehouden met de rooi- en bouwlijn zoals die voor de R22 [REDACTED] gehanteerd worden (zie toelichtingsnota p. 13 en p.110). De rooi- en bouwlijn worden duidelijk aangegeven op de grondplannen, zodat dit ook duidelijk te verifiëren is. Het bouwen van een trappenpartij voor de toegang van de bushalte/tramhalte naar het project wordt gunstig geadviseerd.

De aanduiding op het plan van de RO (Viaduct van Vilvoorde) is moeilijk te verifiëren. Indien deze aanduiding de rand van het Viaduct van Vilvoorde en dus van de autosnelweg voorstelt, ligt de hoek van het gebouw aan het kruispunt van de R22 met de [REDACTED] straat op 29m van de rand van het Viaduct. Voor de beperkte overschrijding van de 30+1 m-zone (zone nonaedicandi) kan Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant een afwijking gunstig adviseren via de administrateur-generaal van het Agentschap Wegen en Verkeer, die de beslissing over het goedkeuren van deze afwijking zal nemen.

...

AWV geeft een **gunstig advies, onder voorwaarde dat** de ontsluiting van het Brownfieldproject enkel gegarandeerd wordt door realisatie van de projectgebonden flankerende maatregelen. Hiervoor kan nog geen stedenbouwkundige vergunning aangevraagd worden. Uiteraard biedt het Brownfieldconvenant een duidelijke (inspannings)verbintenis van alle betrokken partijen om deze ontsluiting tijdig te realiseren, maar geen sluitende garantie. Een tweede voorwaarde is dat voor de beperkte afwijking ten opzichte van de zone non-aedicandi van de RO een afwijking door de administrateur-generaal toegestaan wordt.

BESLUIT :

Er wordt een GUNSTIG advies verleend gezien de aanvraag in overeenstemming is met algemene en bijzondere voorwaarden.

...”

Op 25 oktober 2011 verleent de administrateur-generaal van het Agentschap Wegen en Verkeer op de zone non-aedicandi, waar naar verwezen wordt in het zonet aangehaald advies, een afwijking.

Op 28 oktober 2011 beslist de verwerende partij een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder de volgende voorwaarden:

“ ...

- a. De voorwaarden, gesteld in het advies van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Machelen van 23 augustus 2011: Het openbaar domein na de werken volledig herstellen. Over de volledige breedte van het

perceel dat grens aan het openbaar domein van de gemeentewegen, dient minimaal een voetpad te worden aangelegd van 2m breedte. Er kan een overeenkomst worden afgesloten voor het uitvoeren van aanpassingswerken aan het openbaar domein en riolering.

- b. De voorwaarden die verbonden zijn aan de adviezen van de Brandweer van Vilvoorde van 18 en 20 juli 2011.*
- c. De voorwaarden, gesteld in het advies van het agentschap Ruimte en Erfgoed, Onroerend Erfgoed, Vlaams-Brabant met betrekking tot de vondstmeldingsplicht zoals vermeld in artikel 8 van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium.*
- d. De voorwaarden vermeld in het advies inzake "toegankelijkheid bij de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning met betrekking tot de toegankelijkheid voor personen met een verminderde mobiliteit" van 26 april 2011.*
- e. De stedenbouwkundig relevante milderende maatregelen die voortvloeien uit het project-MER uit te voeren conform de bepalingen van het project-MER en het goedkeuringsbesluit, met name:*
 - i. Mens-mobiliteit: (1) fietsvoorzieningen op de site, (2) thuisleveringen voor klanten, (3) betalend parkeren en (4) het gezamenlijk opstellen bedrijfsvervoerplan samen met huurders;*
 - ii. Geluid: (1) afscherming geluidsbronnen en (2) gebruik geluidsarme machines en technieken tijdens de werken;*
 - iii. Lucht: (1) energiezuinige bouwtechnieken, (2) maximaal gebruik van alternatieve energiebronnen en (3) beperking van stofhinder en emissies tijdens de werken;*
 - iv. Bodem en grondwater: (1) controle en zuivering bemalings- en pompwater tijdens werken, (2) monitoring bodemkwaliteit en (3) toepassing VLAREBO en VLAREA;*
 - v. Oppervlaktewater: (1) toepassing buffernormen Intercommunale van de Woluwe, (2) aanleg groendaken en (3) slib-/olievanger rond wegenis;*
 - vi. Landschap en erfgoed: archeologisch vooronderzoek;*
 - vii. Mens-sociaal/ruimtelijk: (1) minder-hinder-plan tijdens werken en (2) werfroutes buiten woonzones houden.*
- f. De voorwaarden gesteld in het advies van de Vlaamse Milieumaatschappij met betrekking tot de watertoets, namelijk:*
 - i. de nodige beveiligingsmaatregelen dienen te worden getroffen om vitale (ondergrondse) infrastructuur te beveiligen tegen wateroverlast bv. door drempelconstructies, waterdichtingen te voorzien;*
 - ii. voor de bronbemalingen moet voldaan worden aan de voorwaarden van VLAREM;*
 - iii. er moet een alternatief lozingspunt voorzien worden voor de lozing van bemalingswater, indien de Woluwe-collector onder druk staat;*
 - iv. een kwaliteitscontrole op het bemalingswater, gekoppeld aan eventuele mitigerende maatregelen is vereist gelet op de aanwezige verontreiniging met o.a. minerale oliën.*
- g. Alle maatregelen te nemen om er voor te zorgen dat geen schade optreedt aan de doorkruiste leidingen, installaties en infrastructuren of aan de percelen, aanpalende eigendommen, constructies en/of gebouwen. Tijdens de werken worden de nodige voorzorgsmaatregelen ter voorkoming van schade genomen.*
- h. Desgevallend worden de nodige beveiligings- en/of herstellingsmaatregelen uitgevoerd, zo nodig na het bekomen van de daartoe vereiste vergunning of machtiging. Alle gronden worden na de uitvoering van de werken zoveel mogelijk in hun vorige staat of zoals aangegeven op de plannen hersteld of aangelegd.*

Deze vergunning stelt de aanvrager niet vrij van het aanvragen en verkrijgen van eventuele andere vergunningen of machtigingen, indien deze nodig zouden zijn. Inzonderheid de bepalingen inzake grondverzet en grondwaterbemaling zoals aangehaald in de hierboven vermelde adviezen vallen hier onder.

...

Dit is de bestreden beslissing.

7.

Het beroep van de nv [REDACTED] en de nv [REDACTED] tegen de bestreden beslissing, ingesteld met een aangetekende brief van 28 december 2011, is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1112/0300/SA/6/0299.

Het beroep van de stad VILVOORDE tegen de bestreden beslissing, ingesteld met een aangetekende brief van 27 december 2011, is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1112/0303/A/6/0301.

Het beroep van de gemeente GRIMBERGEN tegen de bestreden beslissing, ingesteld met een aangetekende brief van 27 december 2011, is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1112/0304/A/6/0302.

Het beroep van de vzw [REDACTED] en de vzw [REDACTED] tegen de bestreden beslissing, ingesteld met een aangetekende brief van 28 december 2011, is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1112/0305/A/6/0303.

Het beroep van de nv [REDACTED], de nv [REDACTED], de nv [REDACTED], de nv [REDACTED] en de nv [REDACTED] tegen de bestreden beslissing, ingesteld met een aangetekende brief van 28 december 2011, is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1112/0306/A/6/0304.

Het beroep van de stad LEUVEN tegen de bestreden beslissing, ingesteld met een aangetekende brief van 26 december 2011, is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1112/0307/A/6/0305.

Het beroep van de provincie VLAAMS-BRABANT tegen de bestreden beslissing, ingesteld met een aangetekende brief van 26 december 2011, is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 1112/0308/A/6/0306.

V. DE HANGENDE PROCEDURES VOOR DE RAAD VAN STATE

1.

Zoals blijkt uit de feiten uiteenzetting zijn er bij de Raad acht beroepen ingesteld tegen de bestreden beslissing. Deze beroepen zijn met elkaar verweven, niet alleen door het feit dat ze betrekking hebben op dezelfde beslissing, maar tevens blijkt dat in de vermelde beroepen verschillende gelijkaardige middelen worden aangevoerd.

Een beoordeling ten gronde van een middel in één van de beroepen kan op doorslaggevende wijze relevant zijn voor de behandeling van andere beroepen, hetgeen sowieso het geval zal zijn mocht de Raad een middel gegrond bevinden en de bestreden beslissing vernietigen.

Een goede en ordelijke rechtsbedeling noopt de Raad derhalve bij de behandeling van een beroep rekening te houden met de verschillende ingediende beroepen.

2.

De Raad heeft bovendien vastgesteld dat er verschillende procedures hangende zijn voor de Raad van State, die betrekking hebben op beslissingen die een verwevenheid vertonen met de bestreden beslissing.

2.1

De bestreden beslissing, de stedenbouwkundige vergunning voor het project ■■■■■, steunt op de wijziging van de bestemming van het projectgebied door het GRUP VSGB, dat tot stand is gekomen met toepassing van de procedure van het integratiespoor.

Dit blijkt onder meer uit de volgende passus van de bestreden beslissing:

“De aanvraag is niet in overeenstemming met de geldende bestemmingsplannen, maar wel met het ontwerp van GRUP VSGB waarvan de definitieve vaststelling op 18 oktober 2011 door de Vlaamse regering principieel werd goedgekeurd. In deze aanvraag voor handelingen van algemeen belang wordt conform art. 4.4.7, § 1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening afgeweken van de geldende stedenbouwkundige voorschriften aangezien er voldaan is aan de voorwaarden van dit artikel.”

In de feitenuiteenzetting is reeds aangegeven dat het projectgebied gelegen is in deelgebied “het ruime Zaventemse”, cluster C3 “Reconversiegebied Vilvoorde-Machelen” en binnen deze cluster in een “Gebied voor gemengde activiteiten II” (artikel C3.2), met in overdruk “Hoogspanningsleiding” (artikel C0.2).

Uit het arrest van de Raad van State nr. 220.412 van 3 augustus 2012 blijkt dat de nv ■■■■■, de nv ■■■■■ en de nv ■■■■■ op 30 maart 2012 de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 16 december 2011 van de Vlaamse regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “afbakening VSGB en aansluitende open ruimtegebieden” hebben gevorderd, “meer specifiek voor wat betreft de stedenbouwkundige voorschriften van het deelgebied ‘het ruime Zaventemse’, cluster C3 ‘Reconversiegebied Vilvoorde-Machelen’ en meer specifiek in een ‘Gebied voor gemengde activiteiten II’ (artikel C3.2)”.

In het vermeld arrest verwerpt de Raad van State de vordering tot schorsing omdat er niet voldaan is aan de voorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel. De annulatievordering is nog hangende.

De onwettigheid van het GRUP VSGB komt eveneens aan bod in verschillende beroepen die bij de Raad aanhangig zijn.

2.2

Anderzijds blijkt uit het arrest van de Raad van State nr. 221.784 van 18 december 2012 dat de Raad van State de milieuvergunning voor het project heeft geschorst. De bvba ■■■■■, de bvba ■■■■■, de vzw ■■■■■ en de vzw ■■■■■ hebben op 30 juli 2012 de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 30 mei 2012 gevorderd, waarbij de beroepen ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant van 14 september 2011, houdende het weigeren aan de eerste tussenkomende partij van de milieuvergunning voor het exploiteren van een gebouwencomplex, gelegen in de gemeente Machelen, op een terrein dat afgebakend wordt door de ■■■■■, gegrond

worden verklaard, de beroepen beslissing wordt opgeheven en aan de eerste tussenkomende partij de gevraagde milieuvergunning wordt verleend.

Allereerst moet worden vastgesteld dat het schorsen van de tenuitvoerlegging van de milieuvergunning voor het [REDACTED] project, dat tevens het voorwerp uitmaakt van de bestreden beslissing, implicaties heeft voor het kunnen uitvoeren van de bestreden beslissing. De onzekerheid van de vergunninghouder omtrent de uitvoerbaarheid van het project kan in principe ten vroegste eindigen op het ogenblik van een uitspraak ten gronde door de Raad van State over de verleende milieuvergunning.

Bovendien blijkt uit de overwegingen van het vermeld arrest dat de middelen die door de Raad van State ernstig worden bevonden betrekking hebben op een problematiek die tevens beoordeeld wordt in de bestreden beslissing en eveneens aan bod komt in verschillende beroepen die aanhangig zijn bij de Raad.

In het bijzonder zijn de volgende overwegingen van het arrest van de Raad van State relevant:

“18. Bij de beoordeling van een milieuvergunningsaanvraag is de vergunningverlenende overheid er toe gehouden om, rekening houdend met alle concrete gegevens van de zaak en de erbij betrokken uiteenlopende belangen, de hinder en de risico's voor de mens en het leefmilieu te onderzoeken en, op grond van de precieze bevindingen van dat onderzoek, de passende eindconclusies te trekken. Die beoordelingsbevoegdheid impliceert onder meer dat de vergunningverlenende overheid dient te onderzoeken of de ongemakken, inherent aan de voorgenomen exploitatie, de perken van de normale hinder niet te buiten gaan. Daarbij moet de overheid, wil zij zorgvuldig handelen, uitgaan van gegevens die op het ogenblik van de beslissing over de vergunningsaanvraag een voldoende hoge graad van zekerheid vertonen. Aangezien de leefmilieuregelgeving in de eerste plaats is ingesteld ter bescherming van de mens en het leefmilieu, kan immers niet worden aanvaard dat een vergunning wordt verleend zonder een voldoende, voorafgaandelijk, inzicht in de milieueffecten en de beheersing ervan.

19. De bevoegde vergunningverlenende overheid dient niet alleen rekening te houden met de hinder die voortvloeit uit de vergunningsplichtige inrichting als zodanig, maar ook met alle hinder die onlosmakelijk verbonden is met en haar wezenlijke oorzaak vindt in de beoogde activiteiten. Te dezen heeft het vergunde "gebouwencomplex" onmiskenbaar een belangrijk mobiliteitsgenererend effect. Die problematiek raakt het leefmilieu in de ruime omgeving van de inrichting en dient derhalve betrokken te worden bij de beoordeling van de kwestieuze milieuvergunningsaanvraag, zoals de verwerende partij ten andere ook heeft gedaan.

20. Uit de motivering van het bestreden besluit blijkt dat de Vlaamse minister van Leefmilieu van oordeel is dat, aangezien de exploitant financieel zal bijdragen tot de in de Principeovereenkomst Mobiliteit vermelde projectgebonden flankerende mobiliteitswerken, "voldoende toereikende waarborgen zijn voorzien om de beheersing van de mobiliteitsgevolgen van de geplande inrichting te verzekeren". Gelet op hetgeen in punt 17 werd uiteengezet, heeft de bevoegde Vlaamse minister met het in bijzondere vergunningsvoorwaarde nr. 13 gestelde dat de "door en lastens de exploitant aangegane verbintenissen inzake mobiliteit (...) volledig (worden) nagekomen en dus ook tijdig uitgevoerd" geen waarborgen kunnen vinden voor de realisatie van de noodzakelijk geachte infrastructuurwerken. Meer nog, het opleggen van die financieringsverplichting als bijzondere milieuvergunningsvoorwaarde is zinledig in het licht van de verbintenissen

naar burgerlijk recht die de tussenkomende partij reeds is aangegaan in artikel 6.1.5 van het brownfieldconvenant.

In het bestreden besluit wordt voorts overwogen dat de "Vlaamse overheid alles in het werk stelt opdat deze engagementsen tijdig zullen nagekomen worden". Op dit punt treedt de Vlaamse minister het gunstig advies van 12 januari 2012 van het agentschap Wegen en Verkeer uitdrukkelijk bij. Hieromtrent dient vooreerst te worden gepreciseerd dat uit de gegevens van de zaak blijkt dat het agentschap op 12 januari 2012 een "voorwaardelijk" gunstig advies heeft geformuleerd waarin de tijdige realisatie van de noodzakelijke ontsluitingswerken wordt beschouwd als een "(inspannings-)verbintenis" maar "geen sluitende garantie". Het is pas op 12 maart 2012 dat het agentschap Wegen en Verkeer "verduidelijkt" dat zijn advies een "gunstige" strekking heeft omdat niets erop wijst dat de engagementsen inzake mobiliteit niet gehaald zullen of kunnen worden. Daarenboven wordt vastgesteld dat de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie op 14 maart 2012 een ongunstig advies heeft verleend, omdat "er voor de (...) noodzakelijke ontsluitingsinfrastructuur echter nog een Mer-ontheffing en een stedenbouwkundige vergunning moet aangevraagd en verleend worden" en "bij de beoordeling van de mobiliteitsproblemen die worden veroorzaakt door het auto- en vrachtwagenverkeer dat inherent is aan de inrichting geen rekening kan gehouden worden met toekomstige onzekere gebeurtenissen".

Zonder zich verder te moeten verdiepen in de evolutieve inzichten van het agentschap Wegen en Verkeer, stelt de Raad van State vast dat, behoudens de vermelding van het zetten van de "eerste concrete stap" door de goedkeuring op de Provinciale Auditcommissie van 5 juli 2011 van de projectnota voor de studieopdracht van het infrastructuurproject op de R22 [REDACTED], in de adviezen van het agentschap Wegen en Verkeer geen concrete feiten of ontwikkelingen worden aangehaald die als vaststaand doen aannemen dat alle "engagementsen" tijdig zullen worden nagekomen. Dergelijke feiten of ontwikkelingen worden ook niet aangetroffen in het bestreden besluit.

In haar verzoekschrift poneert de tussenkomende partij weliswaar dat "verschillende werken reeds in concreto in uitvoering zijn gebracht", maar bij nadere beschouwing bestaat die "concrete uitvoering", naast hetgeen in het advies van het agentschap Wegen en Verkeer wordt aangehaald, uit het feit dat de Vlaamse regering op diverse investeringsprogramma's budgetten heeft ingeschreven, de minister-president in januari 2012 een verklaring heeft afgelegd over de financiering van de projectgebonden flankerende maatregelen, de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken in antwoord op twee parlementaire vragen zich sterk heeft gemaakt dat de nodige budgetten zullen worden voorzien en dat de werken op de R22 [REDACTED] tijdig klaar zullen geraken en "voor de heraanleg van de R22 (...) momenteel een project-MER procedure lopende (is)".

21. De verwerende partij mag er zich dan al in het brownfieldconvenant toe hebben verbonden om "enkel tot een aanpassing van de verbintenissen over te gaan" om redenen "van openbaar belang (...) ofwel redenen die niet op redelijke wijze remedieerbaar of oplosbaar zijn (zoals bijvoorbeeld milieueffecten die onmogelijk kunnen worden beperkt met milderende maatregelen)" (cf. artikel 3 van het addendum van 21 mei 2010), zulks laat echter niet toe de fundamentele doelstellingen van de milieuvergunningsplicht de facto buiten spel te zetten door de nog niet vergunde, doch noodzakelijk geachte, infrastructuurwerken als quasi verwezenlijkt voor te stellen en daarmee de rechten die derden-belanghebbenden direct ontnemen aan de bij decreet ingestelde vergunningsprocedures bij voorbaat te negeren.

Om voormelde redenen is de Raad van State van oordeel dat de verwerende partij niet zorgvuldig tot het besluit is gekomen dat de milieueffecten van de vergunde inrichting tot aanvaardbare proporties kunnen worden teruggebracht.”

De problematiek van de “flankerende maatregelen” werd in de bestreden beslissing onder meer als volgt beoordeeld:

“De (multimodale) ontsluiting wordt maximaal gewaarborgd door de engagementen van de verschillende betrokken partijen, waaronder de Vlaamse Regering. Die zijn onder meer opgenomen in de Brownfieldconvenant, de diverse beslissingen van de Vlaamse Regering over het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel en de Principeovereenkomst Mobiliteit die op 29 april 2010 werd afgesloten tussen de Vlaamse Overheid, Machelen, VVM De Lijn en de aanvrager. In deze overeenkomst engageren de partijen zich om de projectgebonden flankerende maatregelen uit te werken voor het beëindigen van de bouw van het Brownfieldproject. De ingrepen tot aanleg en herinrichting van de gepaste ontsluitingsinfrastructuur worden nominatief opgesomd (projectgebonden flankerende maatregelen).

Om de mobiliteitseffecten van de aanvraag te milderen, worden verschillende maatregelen genomen. Die maatregelen vallen uiteen in drie grote blokken:

1. Projectgebonden mobiliteitsmaatregelen voor het [REDACTED]-project

Op 5 juni 2009 werd het Brownfieldconvenant met betrekking tot [REDACTED] Machelen goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op 2 april 2010 besliste de Vlaamse Regering haar goedkeuring te hechten aan de Principeovereenkomst Mobiliteit Machelen.

In uitvoering hiervan heeft AWW de projectgebonden mobiliteitsmaatregelen in het kader van [REDACTED] uitgewerkt. Deze projectgebonden maatregelen bevatten naast op- en afritten RO onder meer de ontsluiting van [REDACTED] op en de herinrichting van de R22 [REDACTED], waaronder een vrije busbaan — die later een trambaan wordt — en een voetgangersbrug.

Het Agentschap Wegen en Verkeer zal een aanvraag voor het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning voor de infrastructuurwerken indienen in de loop van februari 2012 (MER-ontheffingsprocedure loopt tot januari 2012). De ingebruikname is voorzien voor 31 augustus 2015 in overeenstemming met het Brownfieldconvenant.

De projectnota van deze studie Mobiliteit [REDACTED] Machelen werd conform verklaard op de PAC van 5 juli 2011.

2. Niet-projectgebonden mobiliteitsmaatregelen voor het [REDACTED]-project

Eveneens in uitvoering van de genoemde overeenkomst en beslissing van de Vlaamse Regering werden de volgende acties ondernomen met betrekking tot de flankerende maatregelen:

Voor de tangentiële tramlijn Tervuren-Jette werd de opdracht voor de opmaak van de planMER afgelopen zomer gegund. De goedkeuring van het planMER is voorzien voor 2013;

In afwachting van de tramverbinding zullen pendelbussen worden ingezet tussen het station Vilvoorde, [REDACTED] en de nationale luchthaven. Dit zal operationeel zijn tegen de voorziene opening van [REDACTED] in 2015;

De opening van de GEN-stopplaats "Kerklaan" — ter vervanging van het station "Buda" wordt ten laatste voorzien in 2015.

Deze opsomming is niet limitatief, mar omvat de voornaamste maatregelen gericht op de uitbouw van het openbaar vervoer van en naar het project en zijn omgeving.

3. Andere flankerende mobiliteitsmaatregelen in het kader van het GRUP VSGB

Het flankerend beleid bij het GRUP VSGB bevat nog diverse andere maatregelen met betrekking tot de mobiliteit die van belang zijn voor het waarborgen van de multimodale ontsluiting van het project zoals het is aangevraagd en voor de ontwikkeling van het ruimere reconversiegebied waarbinnen de aanvraag is gelegen. Hiervoor kan worden verwezen naar de engagementen die hoger reeds aan bod kwamen bij de bespreking van het advies van AWW.

De engagementen voor de uitvoering voor de projectgebonden maatregelen zijn afdoende gewaarborgd door de Principeovereenkomst Mobiliteit. Daarnaast heeft de Vlaamse Regering op 18 oktober 2011 bij de principiële goedkeuring van de definitieve vaststelling van het GRUP VSGB haar engagementen voor het globale flankerend (mobiliteits-)beleid nog eens bevestigd, inclusief de projectgebonden en niet-projectgebonden maatregelen uit de Brownfieldconvenant om zo tijdig de nodige waarborgen te bieden voor de multimodale bereikbaarheid van het project zoals het is aangevraagd en bij uitbreiding van het hele reconversiegebied. Dit zal door de Vlaamse Regering verder worden uitgewerkt in functie van de definitieve vaststelling van het GRUP VSGB die gepland is voor eind 2011."

Deze beoordeling wordt in verschillende beroepen die voor de Raad aanhangig zijn, bekritiseerd en kan de Raad nopen tot een beoordeling ten gronde van de motieven in de bestreden beslissing aangaande de "flankerende maatregelen".

Bij deze beoordeling zou de Raad niet blind kunnen zijn voor de hiervoor aangehaalde overwegingen in het arrest van de Raad van State, die, door zijn schorsing arrest, reeds een eerste, voorlopig standpunt heeft ingenomen over (nog) niet-vergunde flankerende maatregelen.

Indien de Raad geen oog zou hebben voor deze overwegingen bestaat immers het gevaar voor eventuele tegenstrijdige uitspraken, hetgeen afbreuk zou doen aan een goede en efficiënte rechtsbedeling. Bovendien zou een tegenstrijdige uitspraak van de Raad de rechtsstrijd slechts kunnen verlengen, aangezien tegen arresten van de Raad een cassatieberoep mogelijk is bij de Raad van State.

Er moet echter tegelijk worden vastgesteld dat de hiervoor aangehaalde overwegingen in het arrest van de Raad van State een beoordeling "op het eerste gezicht" betreft en derhalve niet beschouwd kunnen worden als de finale beoordeling ten gronde door de Raad van State. Het eerste woord van de Raad van State in een schorsingsarrest staat niet noodzakelijkerwijze gelijk aan het laatste woord van de Raad van State in een annulatiearrest.

3.

De in de vorige randnummers aangehaalde knelpunten kunnen de Raad niet anders doen besluiten dan dat een behoorlijke rechtsbedeling eraan in de weg staat om de aanhangige beroepen te behandelen.

Tegenover de belangen van alle betrokken partijen bij een snelle rechtsbedeling staan immers de belangen van diezelfde partijen bij een eenduidige rechtspraak en een goede en efficiënte rechtsbedeling.

De Raad zal zich na de uitspraak ten gronde door de Raad van State over de bestreden milieuvergunning verder moeten beraden over het behandelen van de zaken, tenzij er zich omstandigheden voordoen die de Raad toelaten de voorliggende vordering eerder te behandelen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad beveelt de heropening van de debatten.
2. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de uitspraak ten gronde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 19 november 2013, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, zesde kamer, samengesteld uit:

Hilde LIEVENS,	voorzitter van de zesde kamer,
Filip VAN ACKER,	raadslid,
Nathalie DE CLERCQ,	raadslid,
	met bijstand van
Eddie CLYBOUW,	griffier.

De griffier,

De voorzitter van de zesde kamer,

Eddie CLYBOUW

Hilde LIEVENS